

**UDDANNELSESPLAN
SYGEPLEJERSKEUDDANNELSEN
2. SEMESTER**

**KLINISK BESLUTNINGSTAGEN I STABILE OG KOMPLEKSE
PLEJE- OG BEHANDLINGSFORLØB**

GÆLDENDE FOR EFTERÅR 2024/FORÅR 2025

Sygeplejerskeuddannelsen 2. semester

I uddannelsesplanen har vi samlet de informationer, du har mest brug for til din læring i løbet af semestret. Dette inkluderer oplysninger om tematikker og fagområder på semestret, oversigt over den litteratur og eventuelle andre læringsressourcer du skal bruge, mål for læringsudbytte samt prøverne. Uddannelsesplanen er med andre ord stedet, hvor du løbende kan orientere dig om semestrets forløb.

Herudover indeholder [studieordningen](#) andre informationer om din uddannelse, som er vigtige at kende til, og som du løbende kan vende tilbage til, hvis du har spørgsmål, som ikke umiddelbart besvares i planen. Dette inkluderer overordnede regler og bestemmelser om uddannelsen generelt.

Uddannelsesplanen har tre afsnit:

1. Overordnet information om semestret: Her finder du bl.a. en beskrivelse af det overordnede formål, krav til studieaktivitet og oplysninger om prøven.
2. Indhold, omfang og anbefalet materiale: Her finder du en nærmere beskrivelse af de tematikker og fagområder, som semestret består af og deres omfang, samt en oversigt over anbefalet materiale.
3. Mål for læringsudbytte og prøvebeskrivelse: Her kan du se semestrets mål for læringsudbytte og en nærmere beskrivelse af prøven.

To uger før studiestart vil dit skema være tilgængeligt på itslearning.

Yderligere information om undervisningen, herunder om undervisningen finder sted på eksempelvis uddannelsesinstitutionen eller virtuelt, finder du i undervisningsoversigten.

I rammeplanen på [Studienet](#), kan du se, hvornår du skal i praktik.

Uddannelsesplanen er en god hjælp til at holde overblik over din læring i løbet af semestret. Hvis du sidder tilbage med nogle spørgsmål eller er i tvivl om, hvor du kan finde andre og yderligere oplysninger, kan du altid spørge dine undervisere eller ledelsen af uddannelsen.

1. Overordnet information om semestret

Her finder du en beskrivelse af semestrets overordnede formål, minimumskrav til studieaktivitet og oplysninger om prøven.

Sygeplejerskeuddannelsen	<u>Semester</u> : 2. semester <u>Tema</u> : Klinisk beslutningstagen i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb <u>Omfang</u> : 30 ECTS, heraf 15 kliniske ECTS
Formål og indhold	Semesterets fokus er klinisk beslutningstagen inden for sygeplejerskens virksomhedsområde i samspil med patienten, borgeren og pårørende på baggrund af praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden. Studieaktiviteterne retter sig mod, at du opnår viden om og færdigheder i at opstille mål, intervenere, evaluere og justere interventioner i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb.

<p>Minimumskrav til studieaktivitet</p>	<p>Semestret er sammensat af en række studieaktiviteter med forskellige forventninger til dig som studerende. Semestrets studieaktivitetsmodel viser, hvordan din tid som fuldtidsstuderende (41 timer/uge) typisk kan se ud på dette semester, så du kan deltage i de planlagte studieaktiviteter og nå de fastsatte mål for læringsudbytte. Vær opmærksom på at studieaktivitetsmodellen er baseret på gennemsnitlige estimater fra uddannelsens forskellige udbuds- og praktiksteder, og du derfor må forvente, at der kan forekomme afvigelser fra modellens estimerede timestfordeling.</p> <p>Studieaktiviteterne i praktikperioden</p> <p>I praktikperioden skal du arbejde med forskellige studieaktiviteter herunder</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Sygeplejefaglige interventioner i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb. Studieaktiviteten omfatter en mundtlig præsentation af en udført intervention med afsæt i en sygeplejefaglig problemstilling og med argumentation for klinisk beslutningstagen ud fra sygeplejens videngrundlag. Der afholdes en mundtlig refleksionsseance mellem den kliniske vejleder og den studerende (og evt. medstuderende). Den tilknyttede kontaktperson/underviser fra Absalon inviteres til at deltage (evt. via Zoom) med henblik på at kvalificere koblingen mellem teori og praksis. II. Øvelse i medicin håndtering <p>Yderligere beskrivelse af studieaktiviteterne kan du finde på Praktikportalen. Din kliniske vejleder giver mundtlig feedback på de nævnte studieaktiviteter. Studieaktiviteterne og feedback relateret hertil indgår i mødepligten i praktikperioden.</p> <p>Studieaktiviteterne i teoretisk undervisning</p> <p>I den teoretiske undervisning skal du arbejde med forskellige studieaktiviteter relateret til semesterets tematikker herunder:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Mundtlig præsentation af sygeplejefaglige problemstillinger med afsæt i en case med inddragelse af relevant evidensbaseret viden. II. Øvelse i klinisk beslutningstagen, herunder:<ol style="list-style-type: none"> a) Planlægge og deltage i simulations- og færdighedstræning vedrørende klinisk beslutningstagen i relation til somatisk syge patienter eller borgere i stabile- eller komplekse pleje og behandlingsforløb. Fokus er på at begrunde klinisk beslutningstagen ud fra forskellige videnformer i samspil med patient og/eller borger b) Færdighedstræning i relation til patient og/eller borger med obstipation III. Øvelse i medicinregning <p>Herudover vil der være en række mindre studieaktiviteter i forbindelse med den planlagte undervisning fx deltagelse i gruppearbejde, studiespørgsmål, øvelser, fremlæggelser mv.</p> <p>På 2. semester arbejder du med portfolio, som skal gøre dig bevidst om dine læreprocesser i relation til semesterets mål for læringsudbytte. Dette er med til at udvikle din evne til at reflektere over og koble teoretisk og klinisk undervisning med henblik på at skabe sammenhæng mellem semestrets forskellige aktiviteter.</p>
--	---

Lærings- fremmende feedup, feedback og feedforward	På semesteret arbejdes der systematisk og kontinuerligt med feedup, -back og -forward med det formål at styrke dit læringsforløb og -udbytte. Feedup, -back og -forward foregår i en interaktion mellem undervisere, kliniske vejledere og/eller medstuderende med fokus på at opnå viden, færdigheder og kompetencer. Feedup, -back og -forward sigter mod udvikling af dine læringsstrategier og læringskompetencer med henblik på at øge læringsfremmende processer/aktiviteter og dermed skabe ansvar for egen læring og øge graden af forpligtelse over for medstuderende og studiemiljøet.
Prøver og prøveformer	<p>Semestret afsluttes med en prøve, som du automatisk bliver tilmeldt. Det er ikke muligt at framelde sig prøven. Manglende deltagelse i prøven betragtes som et brugt prøveforsøg, medmindre den manglende deltagelse er forårsaget af sygdom, der kan dokumenteres.</p> <p>Semesterprøven på 2. semester er tilrettelagt som ekstern, mundtlig og individuel prøve. Prøven er klinisk og afspejler mål for læringsudbytte for hele semesteret, svarende til 30 ECTS. Opfyldelse af mødepligten i praktikken er en forudsætning for, at du kan gå til prøven. Opfyldes forudsætningskravet ikke, mister du et prøveforsøg og du får en afhjælpningsmulighed, som skal opfyldes, før du kan gå til prøve - se prøveoversigten for nærmere information.</p> <p>I afsnit 3 nedenfor kan du læse mere om prøven, herunder hvordan de forskellige mål for læringsudbytte kan blive udprøvet.</p> <p>Underviseren vil informere om prøverne. Rammerne for prøverne er beskrevet i Prøvere regler for Professionshøjskolen Absalon.</p>
Bedømmelse	7-trinsskalaen jf. BEK nr. 548 af 29/04/2022 (Karakterbekendtgørelsen).

2. Indhold, omfang og anbefalet materiale

I dette afsnit finder du en nærmere beskrivelse af de tre tematikker på 2. semester, de tilhørende fagområder, samt deres omfang. Ved en tematik forstås et undertema i semesterets overordnede tema. En tematik kan indeholde ét eller flere tematiserede undervisningsforløb, der hver især belyser centrale sygeplejefaglige emner på en eksemplarisk måde.

Semestret har en varighed på cirka 20 uger, heraf vil cirka 10 uger foregå i praktik. Praktikken foregår på godkendte praktiksteder¹ og gennemføres på forskellige tidspunkter i løbet af semesteret i henhold til sygeplejerskeuddannelsens rammeplaner.

Følgende er en beskrivelse af de tre tematikker:

Klinisk beslutningstagen og evidensbaseret sygepleje (7,5 ECTS)

¹ Praktikperioden kan gennemføres på forskellige praktiksteder med henblik på at sikre din mulighed for at opnå semesterets mål for læringsudbytte samt de indholdsmæssige krav i EU-direktiv 2013/55/EU i relation til din samlede uddannelse, jf. s. 38-39 i studieordningen.

Klinisk beslutningstagen og evidensbaseret sygepleje er en tematik, som sætter fokus på kvalitet i sygeplejen. Du vil blive præsenteret for udvalgte metoder og standarder for kvalitetssikring og patientsikkerhed og få en generel indføring i evidens som et flertydigt begreb, herunder evidensbaseret sygepleje. Du vil desuden blive præsenteret for udvalgte videnskabssteoretiske perspektiver og forskningsmetoder, der knytter sig til professionspraksis. Derudover introduceres du til kvalitetssikring og patientsikkerhed i relation til medicinsk behandling samt til almen farmakologi.

I tematikken indgår et tematiseret undervisningsforløb, der tager afsæt i historiske og nutidsaktuelle sundhedsudfordringer forårsaget af mikroorganismer og som på eksemplarisk vis illustrerer klinisk beslutningstagen på baggrund af praksis-, udviklings- og forskningsviden. Herunder inddrages bl.a. problemstillinger i relation til sundhedssektorerhvervede infektioner eksempelvis udvikling af antibiotikaresistente mikroorganismer og utilstrækkelig anvendelse af infektionshygiejne.

Sygeplejefaglige interventioner i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb (7,5 ECTS)

Sygeplejefaglige interventioner i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb er en tematik, hvor du vil anvende og kombinere viden fra forskellige fagområder fx sygepleje, ernæringslære, sygdomslære samt anatomi og fysiologi i relation til eksemplariske kirurgiske og medicinske pleje- og behandlingsforløb. Tematikken er bygget op omkring en række tematiserede undervisningsforløb, som omhandler sundhedsudfordringer og komplikationer i relation til mave-tarm, nyre-urinveje samt præ- og postoperativ forløb. I den forbindelse skal du deltage i simulations- og færdighedstræning med fokus på klinisk beslutningstagen. Du vil desuden arbejde med ernæringscreening samt forskellige kostråd og kostformer. Derudover omhandler tematikken sygeplejerskens ansvar og kompetencer i forbindelse med medicin håndtering samt eksemplariske lægemidlers virkningsmekanismer i relation til de nævnte sundhedsudfordringer og forløb.

Klinisk beslutningstagen og sygepleje i praksis (15 ECTS)

Klinisk beslutningstagen og sygepleje i praksis er en tematik, som foregår på godkendte praktiksteder. I praktikperioden skal du udføre sygeplejefaglige interventioner i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb, Du skal anvende og begrunde klinisk beslutningstagen ud fra forskellige former for viden og i samspil med patienter, borgere og pårørende. Du skal desuden inddrage metoder og standarder for kvalitetssikring og patientsikkerhed fx kliniske retningslinjer, dokumentation og utilsigtede hændelser. Ydermere skal du inden for sygeplejerskens ansvars- og kompetenceområde håndtere og administrere medicin til udvalgte patienter/borgere og generelt videreudvikle din faglige og professionelle identitet.

Beskrivelse af fagområder, ECTS fordeling og anbefalet materiale

Fagområder	Indholdsbeskrivelse	Omfang (ECTS)	
		Teori	Praktik
Sundhedsvidenskabelige fag: Sygepleje, sygdomslære, farmakologi, forskningsmetodologi, ernæringslære	<p>De sundhedsvidenskabelige fag omhandler klinisk beslutningstagen og interventioner i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb. I relation hertil introduceres udvalgte metoder og standarder for kvalitetssikring og patientsikkerhed samt evidensbaseret sygepleje. Sygeplejen er rettet mod somatisk syge patienter og borgere fx patienter eller borgere med medicinske eller kirurgiske lidelser.</p> <p>Sygdomslære omhandler sundhedsudfordringer og komplikationer fx med udgangspunkt i smerter, præ- og postoperative plejeforløb, nyre- og leversygdomme, gastroenterologiske sygdomme samt infektionssygdomme herunder sundhedssektorerhvervede infektioner.</p> <p>Farmakologi omhandler almen farmakologi, farmakokinetik og -dynamik samt lægemidlers virkning, bivirkning og interaktion. Derudover indgår sygeplejerskens ansvar og kompetencer i forbindelse med medicin håndtering, særligt i forhold til lægemidlers opbevaring, eksponering og affaldshåndtering. Eksemplariske lægemidler inddrages undervejs og der introduceres til medicinregning.</p> <p>Forskningsmetodologi omhandler grundlæggende videnskabsteoretiske perspektiver og udvalgte forskningsmetoder, som relateres til professionspraksis. Der er særligt fokus på evidens som et flertydigt begreb samt anvendelse af evidenshierarki.</p> <p>Ernæringslære omhandler overvægt, undervægt, vitaminer, mineraler, essentielle aminosyrer og forskellige kostråd og kostformer samt ernæringscreening.</p>	10	13
Naturvidenskabelige fag: Anatomi, fysiologi, biokemi, mikrobiologi	<p>De naturvidenskabelige fag omhandler mave-tarmsystemet, herunder fordøjelse samt lever, nyrer og urinveje. I relation hertil afgiftningsprocesser, udskillelse af affaldsstoffer og betydning for organismens væske- og elektrolytbalance. Desuden indgår smertefysiologi og vitale værdier.</p> <p>Derudover er der fokus på patogene mikroorganismer, virulens, resistens, smittekæde, infektionshygiejne, immunrespons ved infektion samt immunsystemets betydning for sundhed og sygdom.</p>	5	2
I alt		15	15
I alt (teori og praktik)		30	

Nedenfor finder du en oversigt over anbefalet materiale. Oversigten viser de bøger og andet materiale, som det forventes, du har adgang til inden semestrets begyndelse. I oversigten er nyeste udgave angivet. Har du en tidligere udgave eller anden litteratur, så tal med din underviser om anvendeligheden af denne.

Ud over nedenstående kan der løbende i undervisningsplanen fremgå forskellige andre materialer til den enkelte undervisningsgang fx videoer, artikler mv., som du skal bruge. Disse vil du typisk få adgang til via itslearning eller selv kunne finde på nettet.

Anbefalet materiale

Basislitteratur	Anvendes på flere semestre (x)
Bek, S., Bjeld, B. og Olsen, I. (2020) <i>Lægemiddelregning</i> . 3. udgave. København: Munksgaard.	X
Dau, S. og Nielsby, U. (red.) (2023) <i>Klinisk lederskab - en grundbog i sygeplejen</i> . 2. udgave. FADL's Forlag.	X
Eriksson, K. (2010) <i>Det lidende menneske</i> . 2. udgave. København: Munksgaard.	X
Hansen, L.B. og Østergaard, C. (2019) <i>Mikrobiologi – Hånden på hjertet</i> . 3. udgave. København: Munksgaard.	X
Henricson, M. (red.) (2018) <i>Videnskabelig teori og metode – fra ide til eksamination</i> . 2. udgave. København: Munksgaard.	X
Hjortsø, M. og Malling, C. (red.) (2017) <i>Sygeplejebogen 1 Profession og patient</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag.	X
Hjortsø, M. og Malling, C. (red.) (2017) <i>Sygeplejebogen 2 Grundlæggende behov</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag.	X
Hjortsø, M. og Malling, C. (red.) (2017) <i>Sygeplejebogen 3 Komplex sygepleje</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag.	X
Jastrup, S. (red.) (2021) <i>Akut sygepleje</i> . 3. udgave. København: Munksgaard	X
Jensen, B.B, Grønbæk, M. og Reventlow, S. (red.) (2021) <i>Forebyggende sundhedsarbejde</i> . 7. udgave. København: Munksgaard.	X
Jørgensen, K. (red.) (2021) <i>Kommunikation for sundhedsprofessionelle</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag.	X
Mainz, J. og Johnsen, S. P. (red.) (2023) <i>Kvalitet og patientsikkerhed</i> . København Munksgaard	X
Nielsen, O.F. og Bojsen-Møller, M.J. (2016) <i>Biokemi og genetik</i> . 6. udgave. København: Nyt Nordisk Forlag.	X
Nielsen, O.F. og Bojsen-Møller, M.J. (2019) <i>Anatomi og fysiologi – Hånden på hjertet</i> . 2. udgave. København: Munksgaard.	X
Olsen, I. og Hallin, S.P. (2019) <i>Farmakologi – Hånden på Hjertet</i> . 3. udgave. København: Munksgaard.	X
Viborg, A.L. og Torup, A.W. (red.) (2019) <i>Sygdomslære - Hånden på hjertet</i> . 3. udgave. København: Munksgaard.	X
Wehner, P. (red.) (2022) <i>Ernæring - Hånden på hjertet</i> . 3. udgave. København: Munksgaard.	X

3. Mål for læringsudbytte og prøvebeskrivelse

Her kan du se semestrets mål for læringsudbytte, som udtrykker, hvad du skal kunne til prøven på semestret ifølge studieordningen.

Mål for læringsudbytte
Viden
kan forklare dele af menneskets anatomi, fysiologi og patofysiologi
kan forklare dele af farmakologi, medicin håndtering, rammeordination og rammedelegering
kan forklare videnformer til systematisk at observere, diagnosticere, kommunikere, vurdere, prioritere, evaluere, dokumentere og justere sygepleje til patient og borger på individ- og gruppeniveau
kan forklare klinisk beslutningstagen ud fra praksis-, udviklings- og forskningsviden
kan forklare sygeplejefagets værdier samt udvalgte teorier, begreber og metoder
kan beskrive patientens og borgerens mål
kan beskrive udvalgte metoder og standarder for kvalitetssikring og patientsikkerhed
kan beskrive grundlæggende videnskabsteori og forskningsmetode og relatere denne viden til professionspraksis
Færdighed
kan anvende og begrunde kliniske beslutningstagen ud fra forskellige former for viden i samspil med patient og borger til systematisk at observere, diagnosticere, vurdere, prioritere, evaluere, dokumentere og justere sygepleje på individ- og gruppeniveau
kan anvende og begrunde sygeplejefaglige interventioner i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb
Kompetencer
kan holde sig fagligt ajour ud fra en forståelse for og identifikation af egne læringsprocesser og udviklingsbehov

Prøvebeskrivelse

Semesterprøven på 2. semester er en ekstern, mundtlig og individuel prøve. Prøven er klinisk og afspejler mål for læringsudbytte for hele semesteret svarende til 30 ECTS.

Prøven afholdes i slutningen af semesteret og opfyldelse af mødepligten i praktikken er en forudsætning for, at du kan gå til prøven. Opfyldes forudsætningskravet ikke, mister du et prøvoforsøg og du får en afhjælpningsmulighed, som skal opfyldes, før du kan gå til prøve - se prøveoversigten for nærmere information.

Prøven foregår i et simulationslaboratorium eller lignende på enten et praktiksted eller et af uddannelsesinstitutionens udbudssteder i henholdsvis Roskilde, Holbæk, Slagelse, Næstved eller Nykøbing F. Eksaminatorer ved prøven er klinisk vejleder og en underviser fra uddannelsesinstitutionen. Begge eksaminatorer har notatpligt. Derudover deltager ekstern censor.

Studerende skal være iført uniform.

Prøvespecifikke kriterier

Prøven skal afdække den viden og de færdigheder og kompetencer, du har tilegnet dig ved at arbejde med semestrets tematikker omhandlende klinisk beslutningstagen og evidensbaseret sygepleje, sygeplejefaglige interventioner i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb samt klinisk beslutningstagen og sygepleje i praksis.

Prøven tager afsæt i en case. I løbet af prøvens første 10 minutter skal du:

- kort præsentere en sygeplejefaglige problemstilling, du har identificeret i casen

- ud fra den sygeplejefaglige problemstilling demonstrere, forklare og begrunde én sygeplejefaglig intervention

Under den mundtlige eksamination skal du være parat til at:

- redegøre for hvilket videngrundlag du trækker på i forbindelse med klinisk beslutningstagen
- anvende kliniske metoder for at sikre evidensbaseret sygeplejepsiksis
- anvende udvalgte metoder og standarder for kvalitetssikring og patientsikkerhed fx ved inddragelse af relevante kliniske retningslinjer
- forklare de anatomiske, fysiologiske og patofysiologiske mekanismer i relation til den sygeplejefaglige problemstilling og den valgte intervention
- inddrage relevant viden i forhold til patientens/borgerens aktuelle ernæringstilstand/-udfordringer og komme med forslag til konkrete sygeplejefaglige interventioner
- inddrage viden om mikrobiologi fx i forhold til hygiejniske principper, afbrydelse af smittekæder, forebyggelse af infektioner m.v.
- inddrage viden om farmakologi med udgangspunkt i det specifikke lægemiddel anført i casen samt håndteringen af dette

Prøvens form

Til prøven trækker du en case, som danner grundlag for den mundtlige eksamination. Fra du trækker casen har du cirka 40 minutters forberedelse inden eksaminationen. I forberedelsen er det tilladt at medbringe hjælpemidler, dog skal eventuel mobiltelefon være slukket.

Den mundtlige del af prøven har en samlet varighed af 30 minutter eksklusiv votering. Det er tilladt at medbringe casen samt noter, disposition og lignende i eksamenslokalet.

Du har indledningsvis 10 minutter til først at præsentere den sygeplejefaglige problemstilling, du har identificeret, og derefter med afsæt i denne problemstilling demonstrere, forklare og begrunde én udvalgt sygeplejefaglig intervention i relation til patienten/borgers situation i casen.

I den efterfølgende eksamination (20 minutter) tager eksaminatorerne og censor udgangspunkt i casen, din demonstration og i mål for læringsudbytte for 2. semester.

Efter den mundtlige eksamination har eksaminatorerne og censor cirka 10 minutter til votering og tilbagemelding. Du kan ikke overvære voteringen.

Prøvens bedømmelse

Bedømmelsen sker på grundlag af dit indledende oplæg og den efterfølgende eksamination i forhold til mål for læringsudbytte for 2. semester. Bedømmelsen sker efter 7-trinsskalaen.

Ved uenighed omkring karakteren, afgiver eksaminatorerne og censor hver en karakter. Karakteren for prøven er gennemsnittet af disse karakterer afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen. Ligger gennemsnittet midt imellem to karakterer, er den endelige karakter nærmeste højere karakter, hvis censor har givet den højeste karakter, og ellers nærmeste lavere karakter.

Prøven er bestået, når du har opnået karakteren 02 eller derover. Beståede prøver kan ikke tages om. Bestås prøven ikke, indstilles du til omprøve jf. [Prøvere regler for Professionshøjskolen Absalon](#).